

**KANCELARIA
SENATU**

BIURO ANALIZ, DOKUMENTACJI
I KORESPONDENCJI

Warszawa, 13 marca 2023 r.

BADK.DPK.133.8.2023

P10-07/23	Data wpływu petycji 12 stycznia 2023 r.
	Data sporządzenia informacji o petycji 9 marca 2023 r.

**KODEKS KARNY WYKONAWCZY,
USTAWA O SŁUŻBIE WIĘZIENNEJ**

TEMAT

**PRZENIESIENIE PODLEGŁOŚCI SŁUŻBY WIĘZIENNEJ
Z MINISTERSTWA SPRAWIEDLIWOŚCI DO
MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI**

WNOSZĄCY PETYCJĘ: petycja indywidualna

Bogdan Gasiński.

PRZEDMIOT PETYCJI:

Podjąć inicjatywę ustawodawczą w celu zmiany ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny wykonawczy oraz ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej, poprzez przeniesienie Służby Więziennej z podległości Ministrowi Sprawiedliwości pod nadzór Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

UZASADNIENIE WNOSZĄCEGO PETYCJĘ:

Wnoszący petycję jest zdania, że Minister Sprawiedliwości wykonując nadzór nad funkcjonowaniem zakładów karnych oraz mając w podległości Służbę Więzienną wpływa na kształtowanie obrony osób osadzonych. Jest to stan, w ocenie wnoszącego petycję, niedopuszczalny, gdyż prokuratura, będąca podmiotem formułującym akt oskarżenia, jest również podległa Ministrowi Sprawiedliwości. W konsekwencji prowadzi to do pozbawienia osób osadzonych w zakładach karnych realnego prawa do obrony, kontaktu z obrońcą, dostępu do Rzecznika Praw Obywatelskich oraz dostępu do akt postępowania.

Zdaniem autora petycji, w zakładach karnych dochodzi do niedopuszczalnej ingerencji w prawo do kształtowania obrony, poprzez podsłuchiwanie rozmów pomiędzy osobami osadzonymi a ich pełnomocnikami, co następnie jest wykorzystywane w toku procesu.

STAN PRAWNY:

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 127) w **art. 68** stanowi, że zakłady karne podlegają Ministrowi Sprawiedliwości.

Ustawa z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2512) w **art. 24** stanowi, że dział sprawiedliwości obejmuje sprawy wykonywania kar oraz środków wychowawczych i środka poprawczego orzeczonego przez sądy oraz sprawy pomocy postpenitencjarnej.

Zgodnie z **art. 29** ustawy dział sprawy wewnętrzne obejmuje sprawy:

- ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego;
- ochrony granicy Państwa, kontroli ruchu granicznego i cudzoziemców oraz koordynacji działań związanych z polityką migracyjną państwa;
- zarządzania kryzysowego; obrony cywilnej; ochrony przeciwpożarowej;
- nadzoru nad ratownictwem górskim i wodnym;
- obywatelstwa; ewidencji ludności, dowodów osobistych i paszportów, w zakresie

ustalonym w ustawach; rejestracji stanu cywilnego w zakresie ustalonym w ustawie oraz zmiany imion i nazwisk.

Ustawa z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2470 w **art. 1** stanowi, że Służba Więzienna jest umundurowaną i uzbrojoną formacją apolityczną podległą Ministrowi Sprawiedliwości, posiadającą własną strukturę organizacyjną.

Do podstawowych zadań Służby Więziennej należy:

– prowadzenie oddziaływań penitencjarnych i resocjalizacyjnych wobec osób skazanych na karę pozbawienia wolności, przede wszystkim przez organizowanie pracy sprzyjającej zdobywaniu kwalifikacji zawodowych, nauczania, zajęć kulturalno-oświatowych, zajęć z zakresu kultury fizycznej i sportu oraz specjalistycznych oddziaływań terapeutycznych;

– wykonywanie tymczasowego aresztowania w sposób zabezpieczający prawidłowy tok postępowania karnego o przestępstwo lub przestępstwo skarbowe;

– zapewnienie osobom skazanym na karę pozbawienia wolności lub tymczasowo aresztowanym, a także osobom, wobec których są wykonywane kary pozbawienia wolności i środki przymusu skutkujące pozbawieniem wolności, przestrzegania ich praw, a zwłaszcza humanitarnych warunków bytowych, poszanowania godności, opieki zdrowotnej i religijnej;

– humanitarne traktowanie osób pozbawionych wolności;

– ochrona społeczeństwa przed sprawcami przestępstw lub przestępstw skarbowych osadzonymi w zakładach karnych i aresztach śledczych;

– zapewnienie w zakładach karnych i aresztach śledczych porządku i bezpieczeństwa;

– wykonywanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej tymczasowego aresztowania oraz kar pozbawienia wolności i środków przymusu skutkujących pozbawieniem wolności jeżeli mają być wykonywane w zakładach karnych i aresztach śledczych i jeżeli wynikają z realizacji orzeczenia wydanego przez właściwy organ;

– prowadzenie Centralnej Bazy Danych Osób Pozbawionych Wolności;

– współdziałanie z odpowiednimi formacjami innych państw oraz z organizacjami międzynarodowymi na podstawie umów i porozumień międzynarodowych;

– realizacja czynności wykonywanych przez podmioty, o których mowa w art. 43g § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny wykonawczy, w przypadku powierzenia tych czynności przez Ministra Sprawiedliwości;

– edukacja prawna młodzieży związana z prewencją przestępstw.

Dyrektor Generalny Służby Więziennej jest przełożonym wszystkich funkcjonariuszy Służby Więziennej. Jest on powoływany i odwoływany przez Prezesa Rady Ministrów na wniosek ministra sprawiedliwości. Dyrektor Generalny kieruje pracą Centralnego Zarządu Służby Więziennej, któremu podlega 11 Inspektoratów Okręgowych Służby Więziennej. Na czele OISW stoi Dyrektor Okręgowy Służby Więziennej powoływany przez ministra sprawiedliwości na wniosek Dyrektora Generalnego SW. W skład Okręgowych Inspektoratów wchodzi zakłady karne, areszty śledcze oraz ośrodki doskonalenia kadr znajdujące się na ich terenie.

OPRACOWAŁ

Arkadiusz Waszkiewicz

WICEDYREKTOR

Danuta Antoszkiewicz